

रोकथाम

- हालसम्म यो रोग विरूद्ध औषधी तथा खोप समेत बनेको छैन। त्यसकारण जैविक सुरक्षाका उपायहरू अपनाई रोकथाम गर्नु एक मात्र विकल्प हो। यस रोगको रोकथामका लागि निम्न उपायहरू अपनाऔं:
- बंगुर, सुँगुर तथा बँदेलको खोरमा मानिसहरूको अनावश्यक आवतजावत नगरौं।
- होटल, रेष्टरेन्टबाट फालिएका खानेकुरा बंगुर, सुँगुर र बँदेललाई राम्रोसँग पकाएर मात्र खुवाऔं।
- बंगुर, सुँगुर र बँदेललाई थुनेर मात्र पालौं।
- घरपालुवा बंगुर र सुँगुरलाई जंगली बँदेलसँग सम्पर्क हुन नदिऔं।
- रोगी बंगुर, सुँगुर र बँदेलको मासु, सुकुटी तथा वातावरणमा भाइरस लामो समयसम्म बाँच्ने भएकोले मरेका बंगुर, सुँगुर र बँदेललाई गहिरो खाडल खनी गाडौं।
- अन्य बथानबाट ल्याइएका बंगुर, सुँगुर र बँदेललाई २१ दिन पछि मात्र आफ्नो बथानमा मिसाऔं।

सरोकारवालाहरूको भूमिका

- यस रोगको जोखिम क्षेत्र, राष्ट्रिय निकुञ्ज, अन्य जंगल, मध्यवर्ती क्षेत्र वा फार्ममा धेरै सङ्ख्यामा बंगुर, सुँगुर वा बँदेल मृत/विरामी अवस्थामा देखेमा तुरुन्त नजिकैको पशु सेवा शाखा वा भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र वा पशु स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित निकायमा जानकारी गराऔं।
- पशु सेवाका निकायहरूले मृत अवस्थामा भेटिएका बंगुर, सुँगुर बँदेलबाट नमूना संकलन गरी प्रयोगशाला परीक्षणको लागि पठाऔं।
- बंगुर खरिद गर्दा आधिकारिक तथा विश्वसनीय श्रोतबाट मात्र खरिद गरौं।
- बंगुरपालन व्यवसायको अभिलेखीकरण गर्ने गरौं।
- पशु हाट बजार, संकलन तथा विक्री केन्द्रहरूमा विरामी पशुहरूलाई स्वस्थ पशुसँग नमिसाऔं, सरसफाइ र जैविक सुरक्षाका उपायहरू अवलम्बन गरौं।
- बंगुर, सुँगुर र बँदेलको ओसारपसार गर्दा भेटेरिनरी स्वास्थ्य प्रमाण पत्र अनिवार्य लिने गरौं।

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

**“फार्ममा जैविक सुरक्षाका
उपायहरू अपनाऔं,
अफ्रिकन स्वाइन फिभर
रोगबाट बंगुर,
सुँगुरहरूलाई बचाऔं।”**

**यस रोगको हालसम्म कुनै खोप तथा
उपचार छैन। त्यसकारण यसको रोकथाम
नै एक मात्र विकल्प हो।**

संक्रमित मुलुकबाट बंगुर तथा बंगुरको मासुजन्य पदार्थ
आयात गर्दा यो रोग फैलिन सक्ने सम्भावना रहेकोले त्यस्ता
मुलुकहरूबाट बंगुर प्रजातिका पशुहरूको मासु तथा
मासुजन्य पदार्थ आयात नगरौं।

थप जानकारीका लागि :

पशु सेवा विभाग, हरिहरभवन

फोन नं: ०१-५५२१६१०, ०१-५५२५४७८, ०१-५५२२०५६

Website: www.dls.gov.np

**अफ्रिकन
स्वाइन
फिभर
रोगबारे
जानकारी**

परिचय

अफ्रिकन स्वाइन फिभर बंगुर, सुँगुर तथा बँदेलमा एक प्रकारको भाइरसबाट लाग्ने संक्रामक महामारी रोग हो। खोर वा फार्ममा रहेका शत प्रतिशत बंगुर, सुँगुरहरू मारन सक्ने हुनाले यो रोग आर्थिक हिसाबले महत्वपूर्ण छ। अफ्रिकाको रैथाने यो रोग युरोप हुँदै सन् २०१८ मा चीनमा देखिए पश्चात् एसियाका विभिन्न मुलुकहरू हुँदै सन् २०२० को मे महिनामा भारतको आसाम राज्यमा देखा परेको थियो। यससँगै नेपालमा समेत यो रोगको जोखिम बढेको छ।

रोग लाग्न सक्ने पशुहरू

यो रोग बंगुर प्रजातिका बंगुर, सुँगुर तथा बँदेलहरूलाई लाग्छ।

के यो रोग मानिसलाई सर्छ ?

यो रोग मानिसलाई सर्दैन।

यस भाइरसका विशेषताहरू

- यो भाइरस निकै प्रतिरोधी हुन्छ।
- यो भाइरस बंगुर प्रजातिका पशुको मासु (काँचो मासु, फ्रोजन मासु, साँधको मासु, सुकुटी वा राम्ररी नपाकेको मासु), मलमूत्र तथा सिनोमा महिनौंसम्म बाँच्न सक्छ।
- यो भाइरसलाई निःसंक्रमणजन्य पदार्थहरू जस्तै १% फर्माल्डिहाइड, २% कास्टिक सोडा वा ३% फिनेल आदिको प्रयोग गरी निस्क्रिय बनाउन सकिन्छ।
- यो भाइरस फ्रोजन मासुमा १५ हप्तासम्म, प्रशोधित मासुमा ३-६ महिनासम्म बाँच्न सक्छ।
- यो भाइरस ६० डिग्री सेन्टिग्रेडमा ३० मिनेटभित्र निस्क्रिय हुन्छ।

रोग सन्ने मुख्य तरिकाहरू

- संक्रमित सुँगुर, बंगुर तथा बँदेलबीच प्रत्यक्ष संसर्गबाट
- रोगी पशुको न्याल, रगत, मलमूत्र, मासु वा यिनीहरूको लसपसमा आएका दानापानी लगायतका सामग्री मार्फत्
- रोगी बंगुर, सुँगुर तथा बँदेलको ओसारपसार र किनबेच मार्फत्
- संक्रमित खोरमा गएका मानिसहरूको कपडा, जुता, चप्पल आदि मार्फत्

रोगका लक्षणहरू

- एकैपटक धेरै संख्यामा (१०० प्रतिशतसम्म) बंगुर, सुँगुर र बँदेलहरू मर्न सक्छन्,
- उच्च ज्वरो आउने (१०४ डिग्री फरेनहाइटभन्दा माथि),
- झोक्राउने र दानापानी खान छोड्ने,
- एकै ठाउँमा थुप्रिएर बस्ने,
- सास फेर्न गाह्रो हुने,
- दिसामा रगत देखिने,
- शरीरमा नीलडामहरू देखिने,
- कानका टुप्पाहरूमा रगत जमेका धब्बाहरू देखिने र
- नाकबाट रगत मिसिएको फिज निकाल्ने

तर माथिका जस्तै लक्षणहरू बंगुरको हैजा लगायतका अन्य रोगहरूमा पनि देखिने हुँदा प्रयोगशाला परीक्षण नगरी रोग यकिन गर्न सकिदैन।

एकै ठाउँमा थुप्रिएर बस्ने

शरीरमा नीलडामहरू देखिने

कानका टुप्पाहरूमा रगत जमेका धब्बाहरू देखिने

नाकबाट फिज निकाल्ने